

Sygn. akt VIII C 350/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Małgorzata Sosińska -Halbina

Protokolant: st. sekr. sąd. Izabella Bors

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2021 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa K. J.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 701,10 zł (siedemset jeden złotych dziesięć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 20 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 335,72 zł (trzysta trzydzieści pięć złotych siedemdziesiąt dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowego dla Łodzi – W. w Ł. na rzecz pozwanego kwotę 806,73 zł (osiemset sześć złotych siedemdziesiąt trzy grosze) tytułem niewykorzystanej zaliczki na biegłego.

Sygn. akt VIII C 350/20

UZASADNIENIE

W dniu 20 kwietnia 2020 roku powód K. J., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. powództwo o zasądzenie kwoty 2.767,50 zł tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz 196,80 zł tytułem podstawienia i odbioru pojazdu zastępczego, obie kwoty z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pełnomocnik wyjaśnił, że w dniu 9 lutego 2017 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki O. (...) o nr rej. (...) należący do P. K.. Poszkodowany zgłosił szkodę pozwanemu oraz w związku z uszkodzeniem pojazdu wynajął auto zastępcze. Pierwszy okres najmu przypadał od dnia 9 lutego (data szkody) do dnia 16 lutego 2017 roku (data pierwszych oględzin), natomiast drugi okres od dnia 21 lutego (data otrzymania kosztorysu) do dnia 6 marca 2017 roku (zakończenie naprawy pojazdu oraz otrzymanie końcowej części odszkodowania). Łącznie najem trwał 22 dni, zaś stawka najmu wyniosła 172,20 zł brutto za dobę, dodatkowo poszkodowany poniósł koszt podstawienia pojazdu poza godzinami pracy – 393,60 zł. Pełnomocnik podniósł przy

tym, że poszkodowany zgłosił konieczność dokonania dodatkowych oględzin pojazdu kosztorys ubezpieczyciela nie obejmował bowiem wszystkich uszkodzeń, a także, że drugi kosztorys dostarczony w dniu 1 marca zmienił kwalifikację zderzaka do wymiany oraz obejmował plastiki znajdujące się pod zderzakiem. Wskazał ponadto, że ostatecznie pozwany uznał koszt najmu do kwoty 1.020 zł (za 10 dni) oraz koszty podstawienia i odbioru pojazdu w wysokości 196,80 zł. Na koniec wyjaśnił, że powód nabył wierzytelność wobec pozwanego w drodze cesji.

(pozew k. 5-8)

W odpowiedzi na pozew strona pozwana, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

W uzasadnieniu pełnomocnik przyznał, że z tytułu najmu pojazdu zastępczego wypłacił uprawnionemu łącznie kwotę 1.217,70 zł. Wyjaśnił, że pozwany poinformował poszkodowanego w wiadomości email o akceptowalnych stawkach najmu pojazdu zastępczego oraz o możliwości zorganizowania takiego samochodu. Dla segmentu B, do którego należał wynajęty pojazd, pozwany przewidywał stawkę w wysokości 83 zł netto, jednocześnie za zasadny uznał okres najmu od dnia 27 lutego do dnia 8 marca 2017 roku (10 dni). Podniósł, iż powód nie wykazał zasadności 22-dniowego okresu najmu, nie przedstawił harmonogramu czasu naprawy, przypominając, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z przedmiotowego tytułu winna obejmować wyłącznie okres niezbędny i konieczny do naprawy pojazdu oraz ekonomicznie i celowo uzasadnione wydatki. Powód nie udowodnił zaś, iż stawka ujęta na fakturze ma rynkowy charakter, w konsekwencji poszkodowany wynajmując pojazd za tę stawkę przyczynił się do zwiększenia rozmiarów szkody.

(odpowiedź na pozew k. 45-47v.)

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie.

(protokół rozprawy k. 63-66, k. 113-114pismo procesowe k. 107-107v.)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 lutego 2017 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki O. (...) (segment D) o nr rej. (...) będący własnością P. K.. Uszkodzenia miały nieznaczny charakter i objęły tylny lewy narożnik pojazdu.

Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego ubezpieczyciela.

(zeznania świadka P. K. 00:04:01-00:18:24 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 23 września 2020 roku – k. 64-65, z akt szkody: dokumentacja zdjęciowa, oświadczenie sprawy kolizji drogowej; okoliczności bezsporne)

W dniu 9 lutego 2017 roku (czwartek), o godzinie 20:30, P. K. podpisał z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego marki R. (...) (segment B). Stawka dobową za najem została ustalona na kwotę 140 zł netto + 23% VAT, tj. 172,20 zł brutto. W umowie znalazł się zapis, że w przypadku wydania lub zwrotu pojazdu poza godzinami pracy firmy (8-16 w dni powszednie) naliczana jest dopłata w wysokości 80 zł netto (98,40 zł brutto). Wynajęty pojazd został zdany przez poszkodowanego w dniu 16 lutego 2017 roku (czwartek) o godzinie 17:30, tj. po dokonaniu pierwszych oględzin pojazdu.

Zaistniała szkoda została zgłoszona pozwanemu w dniu 10 lutego 2017 roku, który wdrożył postępowanie likwidacyjne. W zgłoszeniu szkody wskazano, że pojazd jest mobilny i nie istnieje potrzeba jego holowania.

W wiadomości email z dnia 10 lutego 2017 roku pozwany poinformował poszkodowanego o możliwości zorganizowania auta zastępczego oraz o możliwości wystąpienia z roszczeniem o refundację kosztów takiego najmu

zastrzegając, iż roszczenie takie jest rozpatrywane indywidualnie w odniesieniu do okoliczności danej sprawy, rodzaju szkody i toku likwidacji szkody, a także, iż wynajęty pojazd zastępczy nie powinien być klasy wyższej niż uszkodzony. Dla segmentu D i długości najmu od 8 do 11 dni pozwany przewidział stawkę 138 zł netto.

Po otrzymaniu kosztorysu naprawy P. K. stwierdził, że nie obejmuje on wszystkich uszkodzeń i w wiadomości email z dnia 21 lutego 2017 roku zwrócił się do pozwanego o dokonanie dodatkowych oględzin, na potrzeby których zdemontował uszkodzony, tylny zderzak. Jednocześnie skontaktował się z powodem celem ponownego wynajęcia auta zastępczego.

W dniu 21 lutego 2017 roku (wtorek), o godzinie 18:10, P. K. podpisał z powodem drugą umowę najmu pojazdu zastępczego marki R. (...) o takiej samej treści co pierwsza. Zwrot pojazdu nastąpił w dniu 6 marca 2017 roku (poniedziałek) o godzinie 20:40.

W dniu 6 marca 2017 roku powód zawarł z P. K. umowę przelewu wierzytelności, na mocy której nabył wierzytelność względem pozwanego z tytułu m.in. odszkodowania za najem pojazdu w czasie trwania likwidacji szkody.

Podstawienie i odbiór pojazdu zastępczego poza godzinami pracy firmy powoda było związane ze specyfiką godzin pracy poszkodowanego, który z uwagi na wykonywane obowiązki służbowe nie mógł wypożyczyć pojazdu w innych godzinach.

(dowód z przesłuchania powoda 00:23:58-00:28:15 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 23 września 2020 roku – k. 65-66, zeznania świadka P. K. 00:04:01-00:18:24 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 23 września 2020 roku – k. 64-65, umowa cesji k. 39, wydruk wiadomości email z załącznikiem k. 53-54v.; z akt szkody: wiadomość email z dnia 21.02.2017, druk zgłoszenia szkody, potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia szkody; okoliczności bezsporne)

W pierwszej sporządzonej przez pozwanego kalkulacji naprawy koszt naprawy samochodu marki O. został określony na kwotę 690,19 zł brutto.

Odczytany na potrzeby kalkulacji przebieg pojazdu wynosił 343178 km.

Po zgłoszeniu przez poszkodowanego zastrzeżeń odnośnie nieuwzględnienia w kosztach naprawy wszystkich powstałych w wyniku zdarzenia uszkodzeń oraz zdemontowaniu zderzaka i wskazaniu dodatkowych uszkodzeń pozwany sporządził drugi kosztorys opiewający na kwotę 1.271,27 zł.

W dacie drugich oględzin przebieg pojazdu wynosił o 100 km więcej niż przy pierwszych oględzinach - 343278 km. Drugi kosztorys naprawy został przesłany poszkodowanemu w dniu 1 marca 2017 roku.

O przyznaniu odszkodowania za szkody w pojeździe pozwany powiadomił poszkodowanego decyzjami z dnia 22 lutego 2017 roku i 2 marca 2017 roku.

(kalkulacja naprawy k. 17-18, k. 22-24; z akt szkody: wiadomość email z dnia 01.03.2017, decyzje, dokument Analiza PZ II)

W dniu 14 kwietnia 2017 roku powód wystawił fakturę nr (...) z tytułu najmu pojazdu zastępczego marki R. (...), obejmującą okres 22 dni najmu i stawkę 140 zł netto za dobę, a także dopłatę z tytułu podstawienia i odbioru pojazdu poza godzinami pracy (4 x 80 zł netto), opiewającą na łączną kwotę 3.400 zł netto, 4.182 zł brutto.

W wiadomości email z dnia 26 maja 2017 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 4.182 zł zgodnie z przesłanymi dokumentami.

W piśmie z dnia 19 czerwca 2017 roku pozwany poinformował powoda o odmowie przyznania świadczenia podnosząc, że poszkodowany miał możliwość zastąpienia uszkodzonego pojazdu innym, będącym w jego posiadaniu. Replikując

na powyższe powód wyjaśnił, iż poszkodowany nie dysponował żadnym pojazdem, który mógł użytkować w czasie naprawy uszkodzonego auta.

Następnie, w wiadomości email z dnia 4 sierpnia 2017 roku powód zwrócił się do pozwanego o ponowne zajęcie stanowiska w sprawie. W odpowiedzi, decyzją z dnia 4 września 2017 roku pozwany poinformował o wypłacie kwoty 1.020,90 zł z tytułu refundacji kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz kwoty 196,80 zł za podstawienie i odbiór pojazdu. W uzasadnieniu wyjaśnił, iż zweryfikował stawkę za najem do poziomu oferty współpracującej z nim wypożyczalni, tj. do kwoty 83 zł netto. Ponadto wskazał, że za uzasadniony został uznany 10-dniowy okres najmu, wskazując, iż uszkodzenia pojazdu nie eliminowały go z możliwości uczestniczenia w ruchu drogowym. Dodał, iż przyjęty okres został uznany od dnia zgłoszenia konieczności dokonania dodatkowych oględzin po częściowym demontażu pojazdu.

(faktura k. 16, wydruk wiadomości email k. 28, k. 29, k. 31, decyzja k. 35-36, k. 37-38, decyzja wypłaty k. 51, okoliczności bezsporne)

Stawki za najem bezgotówkowy odbiegają od stawek za najem gotówkowy m.in. z uwagi na ryzyko odzyskania należności w nieokreślonym czasie za wypożyczony pojazd. Dla klasy pojazdu B rynkowe stawki za najem bezgotówkowy mieściły się w granicach 130 zł – 161,79 zł netto, zaś dla klasy pojazdu D w granicach 210,57 zł – 250 zł netto. Stawka w wysokości 140 zł netto za najem pojazdu zastępczego klasy B przy założeniu najmu bezgotówkowego mieści się zatem w granicach stawek stosowanych przez inne podmioty gospodarcze zajmujące się najmem pojazdów.

Technologiczny czas naprawy pojazdu marki O. (...) wynosił 3,9 roboczogodzin. Uwzględniając 1 dzień na utwardzenie lakieru oraz 1 dzień na wykonanie czynności administracyjno-technicznych, całkowity czas naprawy wynosił 3 dni robocze. Czas ten nie obejmuje dni wolnych od pracy oraz czasu niezbędnego na kompletację części zamiennych.

Rzeczywisty koszt naprawy samochodu marki O. (...) jest wyższy od odszkodowania, jakie zostało przyznane i wypłacone poszkodowanemu. Odszkodowanie to nie pozwalało na przywrócenie pojazdu do stanu sprzed szkody.

(pisemna opinia biegłego sądowego k. 75-85, okoliczności bezsporne)

Do dnia wyrokowania pozwany nie zapłacił powodowi kwoty dochodzonej pozwem.

(okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto zeznania świadka oraz dowód z przesłuchania powoda. Podstawę ustaleń faktycznych stanowił również dowód z opinii biegłego sądowego - Ł. G.. Oceniając opinię biegłego sądowego Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków, opinia ta była bowiem rzetelna, jasna, logiczna oraz w sposób wyczerpujący objaśniająca budzące wątpliwości kwestie. Wydając opinię biegły oparł się na zgromadzonym w aktach sprawy materiale dowodowym, w tym załączonych aktach szkodowych. Podkreślić również należy, że po wydaniu opinii strony nie kwestionowały wniosków zawartych w jej treści.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne jedynie w części.

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie zasady odpowiedzialności samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody statutowane w przepisie art. 436 k.c., oraz – w związku z objęciem odpowiedzialności posiadacza pojazdu obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej – przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. 2013, poz. 392 ze zm.). W kwestii zakresu

szkody i odszkodowania obowiązują reguły wyrażone w przepisach ogólnych księgi III Kodeksu cywilnego, tj. przepisy art. 361 § 2 k.c. oraz art. 363 k.c. Zastosowanie w przedmiotowej sprawie znajdują także przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące ubezpieczeń majątkowych.

W myśl przepisu art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zaś zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody – odpowiada za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku, ograniczona jest jedynie kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c., art. 36 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Zakład ubezpieczeń w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej wynikającej z umowy ubezpieczenia przejmuje obowiązki sprawcy wypadku. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń nie może wykraczać poza granice odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, ale również nie może być mniejsza niż wynikła na skutek ruchu pojazdu mechanicznego szkoda.

Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, art. 822 § 4 k.c.).

W przedmiotowej sprawie bezspornym między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 9 lutego 2017 roku, w wyniku którego samochód P. K. marki O. (...) uległ uszkodzeniu. Do zdarzenia drogowego doszło z winy osoby ubezpieczonej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym Towarzystwie (...). Przedmiotem sporu nie była zatem zasada odpowiedzialności pozwanego za przedmiotową szkodę. Pozwany nie kwestionował także uprawnienia poszkodowanego do wynajęcia pojazdu zastępczego na czas likwidacji szkody.

Osę sporu w niniejszej sprawie stanowiła stawka dobowo za najem, którą pozwany określił na kwotę 80 zł netto oraz długość najmu.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego godzi się przypomnieć, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Jednakże, jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 17 listopada 2011 roku (III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28), nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane. Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 k.c., art. 362 k.c. i art. 826 § 1 k.c.). Na ubezpieczycielu ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji gwarancyjnej ubezpieczyciela. W tożsamy sposób wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 lutego 2019 roku (III CZP 84/18, OSNC 2020/1/6), akcentując, że w ramach tego obowiązku powinnością poszkodowanego, jako wierzyciela, jest lojalne postępowanie na etapie likwidacji szkody przez ograniczanie zakresu świadczenia odszkodowawczego

ubezpieczyciela, a nie zbędne powiększanie wysokości szkody. Brak podjęcia takich działań mimo, że leżały w zakresie możliwości poszkodowanego, nie może zwiększać odszkodowania należnego od ubezpieczyciela zobowiązanego do naprawienia szkody. W tym zakresie należy proporcjonalnie wyważyć interesy poszkodowanego i ubezpieczyciela kierując się standardem rozsądnie myślącej osoby, która określone zachowanie uznałaby za celowe, konieczne i racjonalne ekonomicznie. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2017 roku (III CZP 20/17, OSNC 2018/6/56), wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że bezpośrednio po zgłoszeniu szkody pozwany przesłał poszkodowanemu informacje na temat najmu pojazdu zastępczego, które jednak miały bardzo ogólnikowy charakter. Pozwany nie wskazał w szczególności wypożyczalni, z którą poszkodowany mógłby się skontaktować, ani zasad, na jakich najem miałby się odbywać. Treść otrzymanej informacji w zasadzie umożliwiła tylko ustalenie poziomu, do którego pozwany zamierzał weryfikować stawkę najmu pojazdu w przypadku zawarcia umowy z podmiotem trzecim, przy czym uwypuklenia wymaga, że przedstawiony cennik nie poddaje się weryfikacji, brak jest bowiem dowodu na to, że stawki te miały realny charakter (pozwany nie załączył umów, które łączą go z podmiotami świadczącymi usługi najmu pojazdu, regulaminów, czy też cenników wypożyczalni). W konsekwencji nie sposób uznać, aby pozwany we właściwy sposób poinformował poszkodowanego o oferowanych przez niego warunkach najmu, tak by ten mógł się zapoznać z jego warunkami, i porównać z warunkami wybranej przez siebie wypożyczalni. W niniejszej sprawie P. K. został zatem pozbawiony prawa do weryfikacji przyjętej od powoda oferty pod kątem jej atrakcyjności, tak w zakresie stawki głównej, jak i opłat dodatkowych i zakresu ponoszonej odpowiedzialności w przypadku zaistnienia ewentualnej szkody. Nie może jednocześnie ująć uwadze, że dla segmentu D, do której należy pojazd marki O. (...), pozwany proponował stawkę 138 zł netto, a więc niemal tożsamą ze stawką przyjętą na gruncie umowy łączącej powoda z poszkodowanym. Wreszcie przypomnienia wymaga, że stawka 140 zł netto mieści się w dolnych granicach stawek rynkowych stosowanych przez wypożyczalnie pojazdu przy najmie bezgotówkowym dla segmentu B, co wprost wynika z opinii biegłego sądowego Oczywiście jest przy tym, że wymienione przez pozwanego stawki w piśmie z k. 54v. nie stanowią wyznacznika stawek rynkowych. Jeszcze raz podkreślić w tym miejscu należy, że nie bez znaczenia pozostaje również okoliczność, warunków na jakich poszkodowany wynajął pojazd zastępczy – tu w całości zniesiona była jego odpowiedzialność w przypadku zaistnienia zdarzenia szkodzącego, brak było kilometrówek, czy innych ograniczeń, wynajmujący nie pobierał kaucji za wypożyczenie pojazdu. Nie wiadomo natomiast jak powyższe kwestie byłyby uregulowane w przypadku wypożyczenia auta zastępczego z oferty pozwanego. Skoro jednak pozwany, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, nie wykazał powyższego powstałe wątpliwości w tym zakresie należy rozstrzygnąć na korzyść powoda.

Podsumowując tę część rozważań Sąd uznał, że P. K. był uprawniony do wynajęcia pojazdu za stawkę stosowaną przez powoda.

W ocenie Sądu niezasadny okazał się natomiast łączny okres najmu pojazdu przez poszkodowanego, który wyniósł 22 dni. Przypomnienia wymaga, że poszkodowany wynajmował pojazd w dwóch przedziałach czasowych, pierwszym od dnia szkody (9 lutego) do dnia pierwszych oględzin (16 lutego) oraz drugim od dnia 21 lutego do dnia 6 marca, kiedy to wedle twierdzeń powoda pojazd marki O. (...) miał zostać naprawiony. Jednocześnie, jak wynika z treści zgłoszenia szkody, uszkodzony pojazd był mobilny, nie wymagał holowania, powyższe potwierdza także dokumentacja zdjęciowa oraz niewielki zakres uszkodzeń, który w żaden sposób nie eliminował tego pojazdu z ruchu drogowego. Co więcej powyższe potwierdził sam poszkodowany – P. K., nadto powyższe wynika z różnicy przebiegu pomiędzy odczytem z daty pierwszych i drugich oględzin pojazdu - przebieg w tym czasie zwiększył się o 100 km. Powyższe wprost deprecjonuje zasadność najmu pojazdu w pierwszym z w/w okresów, skoro w tym czasie P. K. mógł go użytkować. Nie budzi przy tym wątpliwości, że to powoda obciążała powinność wykazania, że auto poszkodowanego zostało uszkodzone w sposób, który eliminował je z ruchu drogowego i narażał poszkodowanego – w przypadku kontroli drogowej – czy to na ukaranie mandatem, czy też na czasowe zatrzymanie dowodu rejestracyjnego, jeśli

z faktów tych chciał wywodzić korzystne dla siebie skutki prawne (art. 6 k.c., art. 232 k.p.c.). Obowiązki temu powód nawet nie starał się sprostać. Przypomnienia wymaga w tym miejscu, że w przypadku kosztów naprawy pojazdu służących bezpośrednio wyeliminowaniu już istniejącej szkody majątkowej interes poszkodowanego podlega intensywniejszej ochronie niż w przypadku wydatków na najem pojazdu zastępczego, które nie służą wyrównaniu szkody - utrata możliwości korzystania z rzeczy nie jest szkodą - lecz jedynie wyeliminowaniu negatywnych następstw majątkowych doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia (zniszczenia) pojazdu. W konsekwencji wymagania dotyczące pokrycia obu kategorii kosztów różnią się. O ile celowość i ekonomiczność wydatków służących bezpośrednio restytucji (naprawie pojazdu) jest kontrolowana co do zasady tylko w wąskich granicach określonych w art. 363 § 1 zd. 2 k.c., o tyle w przypadku kosztów służących wyeliminowaniu negatywnych następstw majątkowych - jest samoistną, podstawową przesłanką warunkującą zakwalifikowanie tych wydatków jako szkodę. Znaczenie tej różnicy uwidacznia się także w tym, że kompensacie podlegają jedynie rzeczywiście poniesione wydatki na najem pojazdu zastępczego, podczas gdy koszty naprawy pojazdu mogą być dochodzone jeszcze przed ich poniesieniem. Powyższe stanowisko znalazło akceptację zarówno w orzecznictwie sądów powszechnych (por. m.in. wyrok SO w Łodzi z dnia 18 czerwca 2019 roku, III Ca 514/19, LEX; wyrok SO w Suwałkach z dnia 5 lutego 2019 roku, I Ca 476/18, LEX; wyrok SO w Białymstoku z dnia 25 września 2018 roku, VII Ga 274/18, LEX; wyrok SO w Szczecinie z dnia 14 września 2018 roku, VIII Ga 370/18, LEX; wyrok SO w Łodzi z dnia 9 sierpnia 2018 roku, III Ca 524/18, LEX;), w piśmiennictwie (por. m.in. Kowalewski Eugeniusz, Ziemiak Michał P., Cywilne prawo, zobowiązania, naprawienie szkody, najem pojazdu zastępczego przez poszkodowanego z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Glosa do uchwały SN z dnia 24 sierpnia 2017 r., III CZP 20/17; Ozga Maciej, Wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego. Glosa do uchwały SN z dnia 24 sierpnia 2017 r., III CZP 20/17), a także ma pełną aprobatę Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę. Okres najmu podlegający refundacji odpowiada przy tym okresowi koniecznemu i niezbędnemu do naprawy pojazdu (por. m.in. wyrok SN z dnia 5 listopada 2004 roku, II CK 494/03, L.). Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 września 2004 roku (IV CK 672/03, L.), szkodę majątkową stanowi dopiero utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia. Termin wydatków koniecznych oznacza zatem wydatek niezbędny dla korzystania z innego pojazdu w takim samym zakresie w jakim poszkodowany korzystałby ze swego środka lokomocji gdyby mu szkodę nie wyrządzono. Poszkodowany mógłby zatem żądać tylko zwrotu wydatków poniesionych za korzystanie z pojazdu zastępczego pomniejszych o sumę jaką wydatkowałby na koszty eksploatacji własnego pojazdu. W realiach niniejszej sprawy uznać zatem należy, że dopóki poszkodowany mógł korzystać z uszkodzonego pojazdu nie powstała po jego stronie konieczność wynajmu pojazdu zastępczego. W tym kontekście podkreślenia wymaga, że strony stosunku zobowiązaniowego wynikającego z odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela mają obowiązek współdziałania (art. 354 § 2 k.c.). W ramach tego obowiązku powinnością poszkodowanego, jako wierzyciela jest lojalne postępowanie na etapie likwidacji szkody przez ograniczanie zakresu świadczenia odszkodowawczego ubezpieczyciela, a nie zbędne powiększanie wysokości szkody. Brak podjęcia takich działań mimo, że leżały w zakresie możliwości poszkodowanego, nie może zwiększać odszkodowania należnego od ubezpieczyciela zobowiązanego do naprawienia szkody (por. m.in. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 roku, III CZP 14/97, OSNC 1997, nr 8, poz. 103, z dnia 23 czerwca 2003 roku, III CZP 32/03, L., z dnia 24 sierpnia 2017 roku, III CZP 20/17, L., z dnia 16 października 1998 roku, III CZP 42/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 69; wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2002 roku, I CKN 1466/99, OSNC 2003, nr 5, poz. 64, z dnia 26 listopada 2002 roku, V CKN 1397/00, z dnia 5 listopada 2004 roku, II CK 494/03, L., z dnia 19 listopada 2015 roku, IV CSK 764/14, L., a także postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2006 roku, III CZP 91/05, L.). W świetle poczynionych rozważań Sąd podziela stanowisko wyrażone przez pozwanego, że dopiero z chwilą zgłoszenia konieczności przeprowadzenia dodatkowych oględzin i zakreślenia ich przedmiotu po stronie powodowej ukonstytuowało się uprawnienie do wynajęcia pojazdu zastępczego. Jak wynika przy tym z opinii biegłego sądowego, uznany przez pozwanego 10-dniowy okres najmu pokrywał zapotrzebowanie powoda, technologiczny czas naprawy pojazdu wynosił bowiem 3 dni, co nawet przy uwzględnieniu pominiętych przez biegłego dni wolnych od pracy oraz czasu niezbędnego na skompletowanie części zamiennych, pozwala uznać, że powód naprawiając pojazd zmieściłby się w tak ustalonym okresie. Oczywiście pozostaje jednak, że w przedmiotowej sprawie czasu najmu nie sposób ograniczyć wyłącznie do technologicznego czasu naprawy wskazanego przez biegłego właśnie ze względu na nieuwzględnianie w nim wskazanych wyżej okoliczności, nadto pamiętać należy, że poszkodowany po uzyskaniu pierwszego kosztorysu

naprawy zdemontował zderzak, co już samo w sobie uniemożliwiało korzystanie z pojazdu, zaś w wyniku kolejnych oględzin ubezpieczyciel zweryfikował swoje stanowisko na korzyść poszkodowanego. Na koniec uwypuklenia wymaga jednak, że powód nie przedłożył żadnych dokumentów, które wskazywałyby na datę zakończenia naprawy pojazdu marki O. (twierdzenie, iż nastąpiło to w dniu 6 lutego 2017 roku jest nieudowodnione), a także, które dawałyby podstawę do wniosku, iż 10-dniowy okres najmu były niewystarczający do przeprowadzenia takiej naprawy.

Reasumując Sąd uznał, że powód, jako nabywca wierzytelności, mógł się skutecznie domagać uzupełniającego odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego jedynie w zakresie, w jakim pozwany zaniżył wysokość stawki najmu. Zasadna była zatem różnica pomiędzy kwotą stanowiącą iloczyn 10 dni najmu i stawki 172,20 zł brutto (tj. 1.722 zł) a kwotą stanowiącą iloczyn 10 dni najmu i stawki 102,90 zł brutto (tj. 1.020,90 zł), która wyraża się kwotą 701,10 zł. Podkreślenia wymaga w tym miejscu, że skoro wynajem w pierwszym okresie nie był zasadny, to pozwany zrekompensował w pełni koszt podstawienia i odbioru pojazdu zastępczego poza godzinami pracy powoda, czyniąc to na gruncie drugiego okresu najmu.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 701,10 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 czerwca 2017 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Podstawę żądania odsetkowego powoda stanowi przepis art. 481 § 1 k.c. w myśl którego, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie. W niniejszej sprawie pozwany po wcześniejszym zgłoszeniu mu szkody, został wezwany do zapłaty w terminie 7 dni kwoty wynikającej z wystawionej przez powoda faktury w dniu 26 maja 2017 roku, na co odpowiedział w dniu 19 czerwca 2017 roku. Tym samym żądanie zasądzenia odsetek od należnego powodowi świadczenia od dnia 20 czerwca 2017 roku Sąd uznał za w pełni zasadne.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 335,72 zł stanowiącą różnicę pomiędzy kosztami faktycznie poniesionymi a kosztami, które strona powodowa powinna ponieść, stosownie do wyniku sprawy (powód wygrał spór w 24%). Jednocześnie Sąd nakazał zwrócić pozwanemu ze Skarbu Państwa kwotę 806,73 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego.